

Màrius Sampere
Descodificacions

Obra nuclear

Proa

MÀRIUS SAMPERE

Descodificacions

Obra nuclear

SELECCIÓ DE L'AUTOR

A cura de Carles Duarte
i Mireia Vidal-Conte

Pròleg de Carles Duarte

EDICIONS PROA

BARCELONA

2018

Disseny de la col·lecció: TYPERWARE®

Disseny de la coberta: Planeta Art & Disseny

A la coberta: Fragment d'una pintura de Màrius Sampere

Primera edició: novembre del 2018

© Hereva de Màrius Sampere, 2018

© del pròleg: Carles Duarte, 2018

© de l'edició: Carles Duarte i Mireia Vidal-Conte, 2018

Drets exclusius d'aquesta edició:

Raval Edicions SLU, Proa

Diagonal, 662-664

08034 Barcelona

www.proa.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com <<http://www.conlicencia.com/>>; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

Composició i compaginació: *Vilanrosa*

Impressió: Liberduplex

ISBN: 978-84-7588-730-2

Dipòsit Legal: B-21.157-2018

Sumari

Pròleg de Carles Duarte	9
L'HOME I EL LÍMIT (1968)	35
POEMES DE BAIXA FREQUÈNCIA (1976)	85
ONIRIS I EL TRET DEL CAÇADOR (1987)	193
L'OCELL QUE UDOLA (1990)	237
SUBLLUM (2000)	287
LES IMMINÈNCIES (2002)	365
JERARQUIES (2003)	439
ENS TROBAREM A FORA (2006)	513
Índex de poemes	601

L'home i el límit

Pròleg

Un dia –o dos cels, un contra l'altre–
va sortir l'home, prim i líric,
amb els braços penjants i el front irreversible,
del baf i la infinita circumferència. Duia
tota una pell per omplir, una guitarra
amb les set cordes dels colors, i la promesa
de volar més amunt que els ocells.

El seu rostre, però, llis com les aigües quietes,
oval de fulla no embrunida encara
per cap sol, somreia
sense motiu humà, en una sola
i immerescuda dimensió, la ratlla
seguida del principi.

Tot just l'herba rebia
el nou trepig
i li trobava un gust de pluja forta.

Perquè tot era u: l'home i la fruita,
l'home i el núvol, l'home, sempre l'home
sobtadament inclòs i qualsevol
commoció del vidre.

Oh, repetida escena dels meus ulls! diria
l'home, curull de paisatges íntims,

a la claror submisa de la dona
que un capaltard se li afegí pel bust,
com nou gotim de barba
o encara més cel blau o més peix lànguid.

I pensà. I a fora i dintre seu
el got de llum s'enterbolia, i hi giraven
uns filaments, les hores, l'infusori
de la diferència, el feixuc solatge
d'haver pensat ara mateix, i per les puntes
dels dits
sentí ja un altre cos: el límit.

Pròleg encara

Ha passat el temps.

Nasqué el temps allí mateix.

Plorà de les branques,

s'estirà per les llavors,

fou, talment,

una abraçada per dintre.

I la lluna

traient-se un núvol del davant, s'oferí morta

per primera vegada.

S'havien fet els camins, les cantonades

dels camins, les pedres tallades pel fred,

la recerca de la font,

el sospir d'alleujament,

i l'home,

llavicaigut, interrogà: qui som?

a l'embussada orella de la terra.

Advertiment

Som nosaltres,
ben tibants,
dins la cova del respir.

No podem ser estrangers
al diluït color dels nostres ulls
oberts en la distància
que anem deixant al llarg dels vespres estroncats.

Som illes, això, sí, i dòcils
ens submergim, amb lentitud d'esponja,
per les capes del mar,
d'aquest braç innumerable
que ens descomparteix a l'hora d'estimar.

Però ja ho sabíem,
ja ho notàvem al llit quan s'aprimava
el cos a cos de l'instint,
i la desesma ens rellevava
del múscul fosc per a tornar-nos
a l'edat senzilla.

És el conveni.
Si hem perdut la memòria
sota un pretext de rossinyols i pauses,
el trànsit
lentament ens fulmina.

Consideracions al marge

El cel, blau per fora, no és massa eloqüent,
i totes les coses em demanen
adjectiu
per a tenir caràcter.

D'amagat del sol confeccionem eslàgans,
i l'objecte perdut s'ha disfressat de pobre
entre pells de plàtan i mosques vironeres.
Per postres, com si fóssim lohengrins, fugim
així que hem dit com ens diem. Llavors,
pou brutal a la finestra, ve la nit
i observa.

Però només juguem a escacs,
com en el Setè Segell,
amb el difícil adversari
de l'altra son
i, per ara,
d'acord amb Freud el malpensat, els símbols
substitueixen la nostra identitat
poblant de carn cada racó
de front retrospectiu.
I així Caront pot anar fent pesants viatges,
pobre ignorant, encara, de les lleis cibernètiques
segons les quals hauria

d'empenyorar-se la barca,
i així també
l'índex de suïcidis
toca el cor dilatat de l'estadística.

Sistemes de recerca. ¿Qui no sap
que l'opinió pública
fa cua a la taquilla del cinema?
Malgrat això,
no hi ha home que no miri un altre home
sense preguntar-se: on l'he vist abans?